

Bestuursopdracht de Baronie

Vastgesteld op Baroniedag op 16 mei 2022

Gezamenlijk verhaal

De keten opvang-huisvesting-inburgering voor statushouders en asielzoekers kent veel uitdagingen en is met de oorlog in Oekraïne niet gemakkelijker geworden. Er zijn veel elementen van invloed op hoe migranten hun thuis gaan vinden in onze Brabantse samenleving. Met de nieuwe wet inburgering is de regie voor inburgering (weer) bij de gemeenten komen te liggen. Op onderdelen werken we daarvoor in de regio de Baronie samen.

Ook de spanning op de woningmarkt, met name in de goedkope segmenten waar diverse doelgroepen met spoed op zoek zijn naar een woning, vraagt om innovatie en flexibele oplossingen. De regio de Baronie wil door verdere, onderlinge samenwerking zorgen dat knelpunten snel worden weggenomen en er met vaart voldoende woningen komen voor alle woningzoekers.

Regionaal samenwerken in de keten is noodzakelijk en biedt voordelen. Bijvoorbeeld in het gezamenlijk zoeken naar opvanglocaties en tussenvoorzieningen met een regionaal bereik. Daardoor kunnen we vergunninghouders sneller huisvesten. En: zorgen voor meer differentiatie in het aanbod en het efficiënt inzetten van onze capaciteit.

Wat spreken we af?

1. Er is reeds een bestuursopdracht voor het versneld realiseren van meer betaalbare woningbouw. Deze vullen we aan met het realiseren van flexwoningen en werken we concreter uit met elkaar in de subregio wonen. De behoefte in het district is dat we op dit moment 1100 woningen tekort komen om snel lucht te scheppen in de woningmarkt. Om dit deel van deze opgave te vervullen wordt er aan de bestuursopdracht een opdracht toegevoegd om dit aantal flexwoningen te realiseren. Hiervoor wordt ook een projectleider aangetrokken.
2. We blijven districtelijk werken aan de opvang van Oekraïners. We blijven ook zoeken naar vervolglocaties, gezien de beperkte beschikbaarheid in de tijd van een deel van de huidige locaties en de verwachte instroom van nu particulier verblijvende Oekraïense vluchtelingen.
3. Wij willen aan de taakstelling en afspraken over achterstand voor plaatsen van statushouders voldoen. Iedere gemeente neemt hierin haar verantwoordelijkheid. (regionale) tussenvoorzieningen kunnen hierbij helpen maar zijn geen doel op zich. Er wordt gezocht naar mogelijke panden waar voor langere tijd (aantal jaren) gebruik van gemaakt kan worden.
4. Er is commitment uitgesproken om binnen het district de Baronie te zoeken naar locaties voor opvang van asielzoekers. Hierbij wordt gekeken naar driemaal een ROL van 150 plaatsen (eigenstandig of als satelliet van Gilze Rijen), of een GVL van 400 met eventueel satelliet-ROL's.
5. We bekijken dit vanuit het perspectief alsof wij één gemeente zouden zijn. Dit betekent dat we ook kijken naar welke deel van het district van welke invulling van de opgave goed kan landen. Daar waar gemeenten voor meer dan hun deel verantwoordelijkheid nemen kijken andere gemeenten hoe zij kunnen helpen in het realiseren van eventuele andere opgaven in hun gemeenten.

Financiële consequenties

De opgave betreft verschillende doelgroepen en omvat verantwoordelijkheden van zowel gemeenten als Rijk. Daarnaast zijn er verschillende bekostigingssystemen- of budgetten beschikbaar, waarvan de vraag is of deze alle kosten zullen dekken. We maken zoveel als mogelijk gebruik van de bestaande financieringsstromen. Het belang en de urgentie van de opgave noodzaken echter om de realisatie van de verschillende opvang- en tussenvoorzieningen per direct aan te vangen, ook wanneer van een sluitende businesscase nog geen sprake is. We gaan actief het gesprek met het Rijk en andere partners aan, om knelpunten hierin opgelost te krijgen.

Voor de districtlijke invulling van de opgave verdelen we de inzet op basis van rato inwonersaantal. Hier valt bijvoorbeeld onder: het realiseren van een tussenvoorziening, het aanstellen van projectleiders, extra inzet op de begeleiding van mensen of het gebruiken van een plek in de tussenvoorziening.

Flexwoningen

Ten behoeve van de realisatie van flexwoningen zijn/komen subsidies en andere oplossingsrichtingen beschikbaar om de exploitatietekorten terug te dringen. Deze tekorten zijn worden met name veroorzaakt door de afgesproken exploitatieduur, de condities waaronder de gronden beschikbaar worden gesteld, de verplaatsingskosten en de mogelijkheden de woningen elders in te kunnen zetten. Daarmee zijn ze sterk locatieafhankelijk. Gezamenlijke inzet op het verwerven van subsidiebijdragen kan voor de afzonderlijke projecten wel gunstig zijn. Tevens wordt op korte termijn het gesprek met de provincie over versnellings- en verruimingsmogelijkheden vervolgd.

Bestuurlijke governance

Uit alle zeven gemeenten is een vertegenwoordiger van het college vertegenwoordigd in de stuurgroep. Hierbij zijn alle portefeuilles ook vertegenwoordigd (Wonen, Ruimtelijke ontwikkeling, Sociaal Domein). De voorzitter van sub regio Wonen zit, vanwege het uitvoeren van de bestuursopdracht in ieder geval in de stuurgroep.

Gezien de brede opgave worden alle colleges nadrukkelijk betrokken. Ook vraagt dit zorgvuldige communicatie met gemeenteraden, onze inwoners en ook met partners zoals het COA. We spreken af dat we oog hebben voor de zorgvuldigheid van besluitvorming en belang van draagvlak in de omgeving. We communiceren steeds vanuit de breedte van de opgave. Daarbij betrekken we ook de particuliere opvang van Oekraïners. We werken hiertoe een gezamenlijke communicatiestrategie uit.

Voor de opvang Oekraïners wordt er samengewerkt op de thema's Vastgoed en Maatschappelijk. Deze intensieve samenwerking op strategisch en uitvoerend niveau wordt ook voor de bredere opgave ingezet. De verdere overlegstructuur op ambtelijk niveau in het district wordt heroverwogen. Daarbij wordt door de gemeentesecretarissen gekeken naar hoe we dit zo goed mogelijk kunnen organiseren, gegeven de druk die er al is op de verschillende gemeentelijke organisaties.

We besteden specifiek aandacht aan de status en aansluiting van de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau op bestuurlijk, ambtelijk en uitvoeringsniveau.

We werken in deze bestuursopdracht samen en informeren ook nadrukkelijk college en daarbij ook gemeenteraad. We leren graag van andere districten en regio's.